

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 20 marca 2024 r.

ZP-NKWR.431.2.11.2024.EK

Pani
Monika Kotuła
Dyrektor
Placówki
Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 3
w Kłodzku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 4 – 6 marca 2024 r. na podstawie art. 122 w związku z art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej „ustawą”, (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 177) kontrolerzy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Edyta Kubicka – główny specjalista, przewodnicząca zespołu, Tomasz Borecki – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 3 przy ulicy dr J. Korczaka 1 w Kłodzku, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „POW” lub „Placówką”.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania przez Placówkę standardów opieki i wychowania, praw dziecka oraz zgodność zatrudniania pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymogami kwalifikacyjnymi. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2024 r.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 lutego 2023 r. do dnia 4 marca 2024 r. funkcję Dyrektora Placówki pełniła Pani Monika Kotuła odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach. W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje

się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, których przyczyną mogło być wybiórcze stosowanie przepisów. Stwierdzone nieprawidłowości mogły wpłynąć na obniżenie standardów opieki i wychowania, jakie powinna spełniać placówka opiekuńczo - wychowawcza. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych przez Dyrektora Placówki oraz Zastępcę Dyrektora (na podstawie pisemnego upoważnienia Dyrektora), akt osobowych w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe, wizji lokalnej Placówki oraz rozmów z wychowankami. Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli Placówki. Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „rozporządzeniu” należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

(dowód: akta kontroli str. 22)

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3 z siedzibą przy ulicy dr J. Korczaka 1 w Kłodzku działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS.V.9013-18/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. ze zmianami. Jest obsługiwana przez Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych (zwane dalej Centrum lub CAPOW) wraz z trzema kolejnymi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi znajdującymi się na jednej posesji. Szczegółowe zadania POW nr 3 określa Regulamin Organizacyjny, który jest załącznikiem Nr 1 do uchwały nr 226/2020 Zarządu Powiatu Kłodzkiego z dnia 23 grudnia 2020 r. W dokumencie wskazano na typ socjalizacyjny jednostki z dopuszczalną liczbą miejsc wynosząca 14. W dniu kontroli w ewidencji Placówki wpisanych było 14 wychowanków, wszyscy powyżej 10 roku życia. Żadne dziecko nie zostało przyjęte do Placówki na podstawie zezwolenia Wojewody, o którym mowa w art. 95 ust. 3a ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 23, 27)

Placówka mieści się na I piętrze trzykondygnacyjnego budynku. W jego części piwnicznej znajduje się kuchnia, w której przygotowywane są obiady dla wszystkich czterech placówek obsługiwanych przez ww. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych. Na parterze budynku funkcjonuje Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 4, pomieszczenia administracyjne oraz duża wspólna sala świetlicowa, w której odbywają się imprezy okolicznościowe. Do dyspozycji dzieci z Placówki Nr 3 na I piętrze są: 7 pokoi mieszkalnych nie większych niż 5 – osobowe, wyposażone w łóżka, szafy, komody, stoliki nocne i biurka; 2 zamknięte toalety (dla dziewcząt i chłopców oddzielne), 1 wspólna łazienka (4 umywalki, 2 prysznice z zasłonami, pralka); kuchnia z pełnym wyposażeniem i stołem jadalnym, zapewniająca miejsce do wspólnego przygotowywania oraz spożywania posiłków

i zapewniająca odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności; wspólna przestrzeń mieszkalna, tzw. pokój wypoczynkowy – świetlica, z miejscem do odrabiania lekcji i oglądania telewizji (wyodrębniono kącik telewizyjny oraz stolikowy).

Na tym piętrze odrębne pomieszczenie stanowi szatnia na ubrania wychowanków oraz pokój wychowawców. Na II piętrze znajduje się wspólny gabinet pedagoga i psychologa, pokój pracownika socjalnego oraz oddzielne pomieszczenie do terapii. Na tej kondygnacji jest także pokój, w którym przechowywane są leki i dokumentacja medyczna wychowanków.

Powyższe pozwalało stwierdzić, że standardy bytowe zapewniane przez Placówkę Nr 3 były odpowiednie, zgodne z wymaganiami określonymi w § 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wskazane jest jednak zwrócić baczniejszą uwagę na wychowanka (na co dzień przebywającego w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym zwanym dalej MOW), który w swoim pokoju gromadzi przyniesione przez siebie różne przedmioty, w tym także stare (obdrapane) meble. W opinii kontrolujących, w pokoju panował bałagan, ściany były porysowane i pobrudzone, a dodatkowo znajdował się w nim (na środku) zepsuty tapczan z Placówki. Nie tworzyło to odpowiedniego dla wychowanka środowiska mieszkalnego. Wystrój pomieszczenia sprawiał wrażenie, jakby nie było właściwego nadzoru nad podopiecznym i warunkami w jakich przebywa. Niezależnie od tego czy chłopiec jest na co dzień w Placówce czy jest tylko do niej okazjonalnie urlopowany, jego miejsce w POW musi spełniać podstawowe standardy usług świadczonych w tego typu jednostkach, w tym zasady bezpieczeństwa i porządkowe.

(dowód: akta kontroli str. 25 - 26)

Podczas czynności kontrolnych przeanalizowano stan przestrzegania standardu dotyczącego sprawowanej nad dziećmi opieki. Dokonano analizy grafików dyżurów wychowawczych za: styczeń 2024 r., październik i maj 2023 r. W żadnym z tych miesięcy nie był przekroczony limit wychowanków pod opieką 1 wychowawcy. Ustalono, że na dyżurach dziennych (w godzinach od 6.00 do 14.00/15.00/18.00 i od 14.00/15.00/16.00 do 22.00) opiekę sprawował zwykle 1 wychowawca, zdarzały się, że pełniły ją 2 osoby, których dyżury w niektórych godzinach pokrywały się. W poszczególnych analizowanych miesiącach dyżury były prawidłowo obsadzane. Regułą była obecność tylko jednego pracownika w porze nocnej (od 22.00 do 6.00) oraz w weekendy. Analiza jednak tzw. „ksiąg sprawozdań dziennych” w których odnotowywany był trzy razy w ciągu dnia stan liczbowy dzieci obecnych w Placówce oraz nieobecnych z powodu: pobytów w Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii/ Wychowawczych, na przepustkach, uciezkach oraz urlopowanych wykazała, że w każdym z analizowanych miesięcy oraz wszystkich pozostałych z okresu objętego kontrolą, na stanie

Placówki było 16, 17 lub 18 dzieci. Od 1 marca 2024 r. i w dniach kontroli stan ten wynosił 14. Z oświadczenia Dyrektora jednostki wynika, że przekroczony limit miejsc wynikał z przyjęcia w trybie interwencyjnym 3 dzieci (R.G., E.G., J.C.), co uzasadnia przekroczony limit miejsc. Natomiast przyjęcie innego wychowanka ponad stan (F.O.) nie znalazło takiego uzasadnienia, co stanowi nieprawidłowość. Nie zastosowano wobec jego przyjęcia do Placówki także możliwości wynikającej z art. 95 ust. 3a ustawy. Na dzień kontroli chłopca tego już nie było w Placówce. Dyrektor POW jednocześnie oświadczył, że w każdej sytuacji przekroczenia liczby miejsc, zwraca się z prośbą do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku o niezwłoczne przeniesienie dziecka do innej jednostki pieczy zastępczej, na co przedstawiono stosowną korespondencję.

Podczas analizy dokumentów stwierdzono także, że wychowanka Placówki Nr 2 z Kłodzka, wskazana Dyrektorowi w trakcie kontroli, na stałe przebywająca w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, każdorazowo powracając na przepustki do Placówki w Kłodzku jest lokowana w Placówce Nr 3, co stanowi nieprawidłowość. Dyrektor Placówki oświadczył, że wynika to z sytuacji panującej w Placówce Nr 2, tj. przebywania tam na stałe tylko dwójki pełnoletnich chłopców, którzy są jedynie pod nadzorem wychowawców z innych Placówek obsługiwanych przez CAPOW.

(dowód: akta kontroli str. 28 - 60)

Analiza przedstawionej podczas kontroli dokumentacji wykazała, że w POW była przestrzegana norma § 16 rozporządzenia mówiąca o tym, iż wychowawca kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci. W Placówce wychowawcy maksymalnie przypisanych mieli 5 wychowanków, z zastrzeżeniem jednego przypadku, gdy wykazano pod opieką wychowawcy prowadzącego 6 podopiecznych. Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że chodzi tu o pełnoletniego chłopca, który zanim osiągnął pełnoletność był pod opieką tego wychowawcy, a który obecnie sprawuje tylko nadzór nad nim. Jego pobyt w POW reguluje kontrakt.

(dowód: akta kontroli str. 61)

Zgodnie z zapisem § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną. Dokument ten zwykle powstawał w terminie do miesiąca po przyjęciu dziecka do Placówki. Diagnozy zawierały informacje, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia i podlegały aktualizacji, w sytuacji koniecznej, związanej ze zmieniającą się sytuacją dziecka. U wychowanków ze szczególnymi potrzebami, w diagnozach wskazywano na konieczność

objęciu ich oddziaływaniami ze strony terapeutów. Wskazane jest by specjaliści sporządzający diagnozy (pedagog i psycholog) potwierdzali ten fakt swoim podpisem.

(dowód: akta kontroli str. 62, 74)

Z treści art. 100 ust. 1 ustawy oraz § 15 ust. 1 rozporządzenia wynika, że po sporządzeniu diagnozy wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną opracowuje plan pomocy dziecku. W Placówce plany te zostały opracowane przez wychowawców na podstawie informacji ujętych w diagnozach oraz analizie obszarów, o których mowa w § 15 ust. 4 rozporządzenia. We wszystkich planach znajdowała się adnotacja o pracy prowadzonej z rodziną przez asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z gminy pochodzenia dziecka. Pierwszy plan pomocy dziecku obowiązywał od dnia jego sporządzenia do dnia najbliższego posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Następne obowiązywały pół roku i były modyfikowane, w przypadku takiej konieczności, co było zgodne z § 15 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia. Podstawą modyfikacji była analiza obszarów funkcjonowania dziecka, o których mowa w § 15 ust. 4 rozporządzenia, dokonywana podczas posiedzeń zespołów ds. oceny sytuacji dziecka, na które zapraszani byli każdorazowo przedstawiciele organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W planach wyszczególnione były cztery cele pracy z dzieckiem, zgodne z § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Tylko w przypadku jednego dziecka, w dwóch jego planach był wyznaczony cel do zrealizowania, w pozostałych nie wskazano go, co stanowi nieprawidłowość. W planach uwzględniono działania krótkoterminowe/długoterminowe.

(dowód: akta kontroli str. 63, 74)

W placówce opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 lit. a – i rozporządzenia, dla każdego dziecka prowadzi się kartę pobytu zawierającą opis wskazanych obszarów, co też w kontrolowanej jednostce zostało dopełnione.

(dowód: akta kontroli str. 64 - 65)

W toku kontroli ustalono, że w Centrum Administracyjnym zatrudnionych było 2 psychologów i 2 pedagogów. Obie psycholożki obsługiwały wszystkie cztery Placówki. Zgodnie ze styczniowym grafikiem z bieżącego roku, jeden psycholog miał dyżury w pracy codziennie od poniedziałku do piątku, od godziny 10.00 do 15.00, drugi dwa razy w tygodniu od 17.00 do 21.30, zwykle były to wtorki i środy. U pedagoga obsługującego POW Nr 3 i POW Nr 4 codzienne dyżury realizowane były w godzinach od 8.00 do 16.00. Praca specjalistów mogła ulegać zmianom, adekwatnie do sytuacji w Placówce i potrzeb dzieci. Wyżej wymienieni specjaliści nie dysponowali konkretnym grafikiem pracy w Placówce Nr 3, w ramach swoich

obowiązków służbowych i godzin pracy wykonywali przypisane im zadania zgodnie z potrzebami i na prośbę poszczególnych dzieci oraz wychowawców.

W związku z powyższym dla każdego wychowanka POW Nr 3 prowadzony był arkusz badań i obserwacji psychologicznych oraz arkusz badań i obserwacji pedagogicznych. Wpisy w dokumentach były systematyczne, kilka razy w każdym miesiącu. Zwrócić należy uwagę, że w POW Nr 3 pracowało z dziećmi dwóch psychologów, z identycznym zakresem obowiązków, a ustalono, że tylko jeden z nich prowadził ww. arkusz badań i obserwacji psychologicznych. W przypadku drugiego psychologa przedstawiono jego dziennik zajęć, w którym odnotowywane były dla każdego dziecka odrębnie podjęte wobec niego działania, np. udział w imprezach, warsztatach, wyjściach poza Placówkę, rozmowy indywidualne. Wskazane jest w przypadku tego psychologa, aby prowadził także arkusz badań i obserwacji lub dołączał swoje wpisy do wspólnie prowadzonego ww. dokumentu z drugim psychologiem. Kwestię tę należy uregulować.

(dowód: akta kontroli str. 24, 31, 66 - 73)

W związku z tym, że wszyscy podopieczni Placówki wymagali różnego typu zajęć wychowawczych, kompensacyjnych czy terapeutycznych, objęci zostali pomocą psychologa i pedagoga. Zajęcia powyższe odnotowywane były w kartach udziału w zajęciach prowadzonych przez te osoby i opatrzone były stosownym wpisem w dokumentacji dziecka (np. rozmowa wspierająca po powrocie ze szpitala, rozmowa nt. stosowania używek i konsekwencje zdrowotne). W przypadku prowadzenia zajęć grupowych utrzymywana była zasada, że na 1 prowadzącego specjalistę przypada nie więcej niż 6 dzieci. W jednym przypadku tylko, podczas warsztatów w dniu 14 listopada 2023 r., w zajęciach z psychologiem obecnych było 7 dzieci. Wskazane jest przestrzegać każdorazowo określonej liczby dzieci podczas zajęć grupowych ze specjalistami, o której mowa w § 10 ust. 3 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 24, 66)

Obowiązkiem placówki, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, jest zapewnienie wychowankom wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych i stanu zdrowia. W Centrum działa kuchnia z zatrudnionym personelem kuchennym, w której codziennie przygotowuje się obiady oraz produkty żywnościowe do pozostałych posiłków, których w sumie jest 5: śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek i kolacja. Obiady wydawane są na poszczególne placówki w termoboxach. Dzieci spożywają je w swoich kuchniach, gdzie zapewniono miejsce do wspólnego przygotowywania oraz spożywania posiłków i zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności, co jest zgodne z § 18 ust. 3 pkt 4 rozporządzenia. Jadłospis opracowuje zatrudniony w Centrum intendent, zgodnie z normami żywieniowymi przewidzianymi dla określonego wieku dzieci.

Wychowankowie mają dostęp do podstawowych produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę (§ 18 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia), co potwierdziły w rozmowach z kontrolującymi, nie skarżyły się także na ilość i jakość posiłków. Mogą również uczestniczyć w zajęciach kulinarnych, podczas których przygotowują różne potrawy pod nadzorem wychowawców. W okresie objętym kontrolą nie było w Placówce podopiecznych, którzy wymagaliby ze względów kulturowych czy religijnych specjalnej diety. Nie było także potrzeby zaopatrzenia podopiecznych w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego o których mowa § 18 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia. Wobec powyższego można przyjąć, że wyżywienie było właściwie zbilansowane i dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 75 – 76, 82 – 85)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wychowankom dostęp do opieki zdrowotnej. Z wyjaśnień Dyrektora oraz analizy dokumentacji wynika, że podstawową opiekę medyczną zapewniała Przychodnia Salus Centrum Medyczne w Kłodzku, przy ulicy Kusocińskiego 3A, w której wychowanków objęto szczepieniami, badaniami wstępnymi, profilaktycznymi oraz związanymi z diagnostyką w trakcie choroby. Wychowankowie korzystali także z Poradni Specjalistycznych w Zespole Opieki Zdrowotnej – Przychodni Rejonowej przy ulicy Wojska Polskiego 16 w Kłodzku, w której konsultowani i leczeni byli przez lekarzy: ortodontów, stomatologów, okulistów, ginekologów w ramach NFZ. Poza tym część dzieci miała zapewnione konsultacje poza ww. Przychodniami, w poradni chirurgicznej, dermatologicznej, neurologicznej, kardiologicznej, gruźlicy i chorób płuc. Z analizy dokumentacji dzieci wynika, że tylko 3 wychowanków w okresie objętym kontrolą nie korzystało z leczenia specjalistycznego. W przypadku 8 dzieci zaistniała potrzeba skorzystania przez nie z pomocy psychiatry lub psychologa w postaci konsultacji, terapii psychologicznej lub psychiatrycznej lub z obu jednocześnie. Wsparcie psychiatryczne udzielane było we Wrocławiu w „Neuromedzie” oraz przez prywatne gabinety w Kłodzku, Polanicy Zdrój, Ząbkowicach Śląskich. Pobyty w szpitalach na obserwacjach psychiatrycznych odnotowano u 3 wychowanków, a 2 uczestniczyło w terapii uzależnień.

Leki przechowywane były w apteczce znajdującej się w pokoju na II piętrze i wydawane pod nadzorem osób dorosłych. Dzieci nie miały do nich dostępu.

Podopieczni w rozmowach potwierdzili, że w przypadku konieczności byli konsultowani z lekarzem, chodzili do ww. Przychodni, podawano im leki. Na dzień kontroli jeden wychowanek nosił okulary.

Wobec powyższego, Placówka zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 rozporządzenia, zapewniała dzieciom dostęp do opieki zdrowotnej w szerokim zakresie ich potrzeb indywidualnych oraz zaopatrywała w leki, produkty lecznicze, wyroby medyczne, jeśli takie były wymagane.

(dowód: akta kontroli str. 77 – 81, 82 – 85, 86 - 88)

Wychowankowie zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, mieli zapewniony dostęp do nauki, która w zależności od potrzeb dzieci odbywała się w szkołach poza Placówką, w tym w:

- Szkole Podstawowej – 8 wychowanków, w tym 1 w Zespole Szkół Specjalnych, 1 w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym, 2 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, 3 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym;
- Technikum – 1 wychowanek;
- Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych – 3 wychowanków;
- Szkole Branżowej – 2 wychowanków.

W okresie objętym kontrolą żaden z wychowanków nie korzystał z indywidualnego nauczania. Wszyscy mieli zapewnioną pomoc w odrabianiu lekcji. Nauka własna, według obowiązującego planu dnia odbywała się codziennie po południu, w godzinach 16.00 – 18.00, a w dni wolne według potrzeb. Wychowawcy, wspomagani także przez psychologów i pedagoga, uczestniczyli w przygotowaniu wszystkich dzieci do zajęć szkolnych. Wychowankom zorganizowano zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, a dodatkowo 3 podopiecznych objęto korepetycjami w zakresie matematyki, a 1 z chemii. W Placówce ponadto prowadzono zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne dzieci, poprzez ich udział w treningach umiejętności społecznych. W roku szkolnym 2022/23 na terenie placówek oświatowych 8 dzieci korzystało z zajęć wyrównawczych, 2 z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, 1 z logopedycznych, 5 z zajęć socjoterapeutycznych.

Wobec powyższego, Placówka zapewniała wychowankom tego wymagającym dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia. Dzieci w rozmowach z kontrolującymi potwierdziły uczestnictwo w zajęciach ze specjalistami.

(dowód: akta kontroli str. 93 – 95, 96 – 100)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, placówka ma obowiązek zapewnić wychowankom zaopatrzenie w podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Ustalono, że wszyscy uczniowie szkoły podstawowej byli zaopatrywani w podręczniki przez szkołę, a pozostali przez Placówkę. Przybory szkolne wydawane były dzieciom w dniu rozpoczęcia nauki i uzupełniane na bieżąco, co także potwierdziły rozmowy z dziećmi.

W okresie objętym kontrolą Placówka ponosiła koszty przejazdu wychowanków do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką opiekuńczo – wychowawczą, tj. do szkół, na praktyki, do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii, Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych, do domu rodzinnego, na wycieczki szkolne, kolonie. W niektórych przypadkach korzystano z transportu samochodem służbowym Placówki. Jednego wychowanka wożono do szkoły transportem bezpłatnym, z opieką dla dzieci z niepełnosprawnościami, zorganizowanym przez Starostwo Powiatowe w Kłodzku. Placówka także ponosiła koszty pobytu dzieci w internatach, które znajdują się poza miejscowością, w której jest POW Nr 3. W zależności od jednostki pobytu dziecka, ponoszono koszty za: wyżywienie oraz doraźnie za leki, przekazywano także kwoty pieniężne na wypłaty kieszonkowego. Środki czystości były wydawane dzieciom bezpośrednio podczas pobytu w Placówce lub dosyłano je pocztą.

Zatem Placówka ponosiła wydatki, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 13 i pkt 14 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 101 - 103)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia, placówka opiekuńczo – wychowawcza powinna zapewnić dzieciom zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego. Podczas wizji lokalnej jednostki stwierdzono, że w pokojach podopiecznych znajdowały się przedmioty i sprzęty dostosowane do wieku oraz zainteresowań wychowanków. Były w nich zabawki, gry, przytulanki. Dodatkowo w wyposażeniu świetlicy znajdowały się książki, puzzle, gry planszowe, klocki, sprzęt RTV. Ponadto dzieci mogły na boisku w obrębie posesji grać w piłkę nożną, ręczną. Większość podopiecznych posiadała swoje telefony komórkowe, z których korzystała również w czasie wolnym.

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia placówka powinna, w miarę możliwości, zapewnić dzieciom uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno – sportowych. W okresie objętym kontrolą zorganizowano wiele wyjść i zajęć rekreacyjnych. Dzieci, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami, uczestniczyły więc w zajęciach pozalekcyjnych poza Placówką, np. sportowych:

- piłka nożna (Kluby Sportowe: Orleńskie Krosnowice, w Polanicy Zdrój, w Nysie Kłodzkiej),
- koszykówka (Stowarzyszenie „Jesteśmy Razem”),
- zajęcia na basenie,
- ćwiczenia na siłowni Fitness Club 4 fit.

Ponadto chętni uczestniczyli: w wyjeździe edukacyjnym na narty do Zieleńca w okresie ostatnich ferii zimowych, w wakacje w kolonii sportowo – rekreacyjnej w Łazach, w Czaplinku („Sportowy Mix”), w Dusznikach Zdrój, w Głuchołazach, w zajęciach z harcerstwa, w wolontariacie w Schronisku „Pod Psią Gwiazdą”, w zajęciach w placówce edukacyjnej „Twórcza Kraina” w Kłodzku, prowadzonej przez Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.

Dzieci brały udział w zabawach z okazji: Dnia Dziecka, Halloween, Andrzejek, Mikołaja, Karnawałowej, Sylwestrowej. Uczestniczyły w wydarzeniach związanych ze Świętem Twierdzy Kłodzkiej, Dniami Kłodzka. Zorganizowano im także spotkanie z iluzjonistą, wyjścia do kina, na lodowisko, na festyny okazjonalne, koncerty oraz wycieczki do: Alpakowej Doliny, Muzeum Filatelistycznego, Bramy Wodnej, Podziemi Biblioteki Publicznej, Parku Trampolin, do Schroniska dla Zwierząt, do Straży Pożarnej w ramach nauki „Pierwszej pomocy przedmedycznej”. Na terenie posesji dzieci posadziły choinki, które otrzymały od zaprzyjaźnionego Nadleśnictwa. Wobec powyższego można uznać, że Placówka zapewniła dzieciom zajęcia pozalekcyjne i rekreacyjno – sportowe.

(dowód: akta kontroli str. 99 – 100, 104 - 109)

Rozmowy indywidualne z podopiecznymi potwierdziły, że zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a i lit. c rozporządzenia, dzieci były wyposażone w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku oraz środki higieny osobistej, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb. Środki finansowe na te potrzeby zabezpieczone były według pór roku (sezonowo), których zmiana najczęściej związana była z nowymi potrzebami odzieżowymi. Ubrania zakupione dla wychowanków odnotowywane były w kartach odzieżowych. Zakupy młodszym dzieciom dokonywane były najczęściej w ich obecności, aby mogły one o nich decydować. Starsi wychowankowie otrzymywali środki i dokonywali samodzielnie zakupów. Garderobę uzupełniano na bieżąco.

Środki czystości dzieci pobierały od wychowawców i kwitowały ich odbiór w prowadzonym do tego celu zeszycie. Raz w miesiącu wychowawcy dokonywali spisu zapotrzebowania na środki chemiczne od poszczególnych wychowanków oraz na potrzeby Placówki. Dzieci nie wnosiły uwag co do odzieży oraz środków czystości i panujących w tym obszarze praktyk.

(dowód: akta kontroli str.104, 110)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, wszyscy podopieczni placówki od 5- go roku życia powinni otrzymywać kieszonkowe. W Placówce wysokość wypłacanych kwot była zgodna z zapisem § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, w którym wskazano, że jej wysokość nie jest niższa niż 1% i nie wyższa niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust.

1 pkt 2 ustawy. Wypłaty kwot zapisywane były na „Liście Kieszonkowego” i kwitowane pisemnie przez podopiecznych. Kieszonkowe wypłacano za każdy miesiąc przez cały rok. W rozmowach indywidualnych z podopiecznymi potwierdzono informację, że dostają oni kieszonkowe. Wychowankowie potrafili określić w jakiej wysokości, za co może być zwiększone, a za co można je pomniejszyć do minimum.

(dowód: akta kontroli str. 82 - 85)

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi. Dokonując analizy akt osobowych ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Placówce z dziećmi pracowało w sumie 8 wychowawców, 3 opiekunki dziecięce, 2 pedagogów, 2 psychologów i dodatkowo obsługiwał ją 1 pracownik socjalny. Część wychowawców, opiekunek i jeden z pedagogów już nie pracuje, a część była zatrudniona do opieki nad dziećmi doraźnie, w przypadku braku obsady pracowniczej z różnych usprawiedliwionych przyczyn (choroby, urlopy na żądania, itp.). Na dzień kontroli w Placówce z dziećmi pracowało 6 wychowawców, 1 opiekunka, 2 psychologów, 1 pedagog i pracownik socjalny. Wszyscy ww. pracujący posiadali kwalifikacje wynikające z art. 98 ust. 1 pkt 1 - 6 ustawy oraz zostali zweryfikowani w zakresie, o którym stanowi art. 98 ust. 3 pkt 1 - 4 ustawy. Dyrektor Placówki zatrudniony na pełny etat posiadał kwalifikacje zawodowe o których mowa w art. 97 ust. 3 ustawy. Jedna z opiekunek, zatrudniona do sierpnia 2023 r., nie posiadała kwalifikacji do zajmowania tego stanowiska, co stanowiło nieprawidłowość.

(dowód: akta kontroli str. 111 - 114)

Przeprowadzone rozmowy kierowane z wychowankami przebywającymi w Placówce miały także na celu zweryfikowanie przestrzegania ich praw w zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, w tym naruszania nietykalności cielesnej. W rozmowie z inspektorami brali udział ci podopieczni, którzy wyrazili na to chęć, dzielili się oni swoimi uwagami i opiniami. Opowiedzieli o panujących w Placówce zwyczajach, swoich zadaniach, przyjętych zasadach, stosowanych karach i otrzymywanych nagrodach. Akceptowali je i mieli świadomość, że muszą się im podporządkowywać, a powyższe nie naruszało przepisów prawa. Obowiązki przydzielane dzieciom dostosowywane były do ich możliwości i rozwoju. W trakcie rozmowy potwierdzili, że podtrzymują kontakty telefoniczne lub osobiste z członkami rodzin, gdy są przez nich odwiedzani lub mają zgodę na urlopowanie do domu. Wszyscy podopieczni posiadali telefony komórkowe przez które głównie kontaktowali się z rodziną, a czasami korzystali z telefonu służbowego Placówki.

Starsi wychowankowie (od 13. roku życia) korzystali z możliwości samodzielnych wyjść poza Placówkę. Wszyscy objęci byli kształceniem zgodnym z ich wiekiem lub zainteresowaniami. Dzieci uczestniczyły w atrakcjach organizowanych na terenie szkół w postaci różnych imprez

szkolnych, wyjazdów jednodniowych lub kilkudniowych wycieczek, a także organizowanych przez Placówkę. Wychowankowie zaprzeczyli występowaniu przemocy wobec nich samych ani nie byli świadkami przemocy w stosunku do innych. Wobec powyższego należy uznać, że Prawa Dziecka w Placówce były przestrzegane.

(dowód: akta kontroli str. 82 - 85)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 3 w Kłodzku stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Placówce regularnie zamieszkiwała wychowanka Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 2 w Kłodzku, obsługiwanej przez Centrum.
2. W planach pomocy dziecku nie wyznaczono celu pracy z dzieckiem.
3. W okresie objętym kontrolą zatrudniona była osoba na stanowisku opiekunki dziecięcej nie spełniająca wymogów kwalifikacyjnych.

W związku z powyższym wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Właściwie organizować opiekę nad dzieckiem w placówce opiekuńczo – wychowawczej.
Podstawy prawne: § 13 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).
Termin realizacji: na bieżąco
2. W planach pomocy dziecku należy wyznaczać cel pracy z dzieckiem.
Podstawa prawna: § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).
Termin realizacji: na bieżąco.
3. Zatrudniać osoby pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo – wychowawczej zgodnie z wymogami kwalifikacyjnymi.
Podstawy prawne: art. 98 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 177).
Termin realizacji: na bieżąco

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 177).

Proszę w terminie do dnia 30 maja 2024 roku o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

GŁÓWNY SPECJALISTA

.....
Edyta Kubiśka
(przewodniczący zespołu kontrolnego)

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

.....
Tomasz Borecki
(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)

